

ÎNCHEIERE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Podgornîi Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Podgornîi Boris împotriva Anei Podgornaia și Primăriei mun. Bălți, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Bălți cu privire la declararea nulității actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 februarie 2018, prin care s-a admis apelul declarat de către Podgornîi Boris, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 august 2017 și s-a decis scoaterea cererii de pe rol,

constată:

La 15 septembrie 2016, Podgornîi Boris a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Podgornaia și Primăriei mun. Bălți cu privire la declararea nulității actului administrativ.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, în perioada căsătoriei cu Podgornaia Ana, în anul 1978 au început construcția casei de locuit în gospodăria părinților situată pe XXXXX.

A notat reclamantul că, pe teritoriul gospodăriei menționate, mai era construită o casă, în care locuiau Starjevschii Victor și Starjevscaia Feodora.

La 07 septembrie 1983, căsătoria încheiată cu pârâta Podgornaia Ana a fost desfăcută, dânsa a părăsit gospodăria. Prin urmare, pârâta nu a participat la construcția ulterioară a casei de locuit.

Așa dar, a concretizat reclamantul că după desfacerea căsătoriei, singur a continuat construirea casei de locuit, finalizând-o recent.

Podgornîi Boris a comunicat că la 03 august 2016, a recepționat de la OCT Bălți, copia procesului-verbal de recepție finală a casei nominalizate, înregistrat sub nr. 1 din 24 noiembrie 2006, din care rezultă că imobilul a fost recepționat de către el și fosta sa soție - Podgornaia Ana.

Astfel, reclamantul a notat că, procesul-verbal de recepție finală, înregistrat sub nr. 1 din 24 noiembrie 2006, este ilegal și urmează a fi declarat nul pe motivul că ar fi fals și afectat de eroare.

În susținerea concluziei sale, reclamantul a menționat că procesul-verbal nu este semnat de către el, deși este indicat în calitate de investitor (proprietar), dânsul

nicidecum nu a putut da în exploatare casa de locuit împreună cu Podgornaia Ana, deoarece la momentul perfectării procesului-verbal nu se afla în căsătorie cu ultima, mai mult decât atât fosta soție nu a participat la construcția casei.

La fel, reclamantul a comunicat că în procesul-verbal de recepție finală, înregistrat sub nr. 1 din 24 noiembrie 2006, este indicat că imobilul din XXXXXa fost construit în baza autorizației de construcție nr. 13/23 din 13 august 1989, însă construcția casei a fost începută în anul 1978, autorizație de construcție nu avea, și eronat este indicat că suprafața casei constituie 51,1 m.p., pe când suprafața reală a casei constituie 83.1 m.p.

În opinia reclamantului, circumstanțele descrise ar confirma faptul că recepția casei de locuit nu a avut loc, dânsul nu a participat la o astfel de recepție, și nici fosta sa soție Podgornaia Ana.

Prin urmare, reclamantul a considerat că i-a fost încălcat dreptul de proprietate, deoarece anume procesul-verbal contestat a stat la baza înregistrării dreptului de proprietate al Anei Podgornaia asupra 1/2 cotă-parte din imobil.

Invocând prevederile 216, 217, 227, 315, 316 din Codul civil, Podgornî Boris a solicitat declararea ca fiind nul procesul-verbal de recepție finală al casei de locuit situată pe XXXXX- construcția cu litXXXXXdin 24 noiembrie 2006.

Prin hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoria Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Podgornî Boris împotriva Anei Podgornaia și Primăriei mun. Bălți, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Bălți, a fost respinsă (f.d. 107, 113-116).

Pentru a hotărî astfel, prima instanța invocând prevederile art. 216, 218, 227 din Codul civil, a conchis că argumentele prezentate de către Podgornî Boris în vederea anulării procesului-verbal de recepție finală înregistrat sub nr. 1 din 24 noiembrie 2006, nu poartă un caracter considerabil, nefiind de natură să conducă la nulitatea actului.

Mai mult decât atât, instanța a reținut că reclamantul nu a prezentat probe concludente și pertinente în susținerea pretenției sale.

Astfel, Podgornî Boris invocând faptul că procesul-verbal n-ar fi fost semnat de către el personal în calitate de investitor (proprietar), n-a prezentat instanței probe care să ateste că semnătura nu-i aparține. La fel, nu a prezentat probe care ar dovedi că aportul său la construcția casei de locuit ar fi unic și că n-ar exista aportul Anei Podgornî în acest sens, or, potrivit extrasului cadastral (f.d. 12) și informației de la OCT Bălți (f.d. 13), temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate după Podgornî Ana în mărime de 1/2 cotă-parte, a constituit hotărârea Judecătoria Bălți din 16 aprilie 2013, deci aportul pârâtei la dobândirea în comun a bunului, se prezumă.

Considerând neîntemeiată hotărârea primei instanțe, la 16 august 2017, Podgornî Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina a înaintat cerere de apel, prin care a solicitat casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Podgornî Boris reprezentat de avocata Nina Matveeva, s-a casat integral

hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 11 august 2017, cu scoaterea de pe rol a acțiunii.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a indicat prevederile art. 267 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă și a menționat că cererea de chemare în judecată înaintată de către Podgornîi Boris urmează a fi înaintată în ordinea Legii contenciosului administrativ.

Iar, potrivit Legii contenciosului administrativ din 10 februarie 2000, este inadmisibilă înaintarea acțiunii în instanța de judecată, în cazul în care nu s-a respectat, anterior sesizării instanței, procedura prealabilă prevăzută de art. 14 alin. 1) al Legii vizate, în sensul de a se solicita autorității emitente anularea în tot sau în parte a actului administrativ contestat în termen de 30 de zile de la comunicarea acestuia.

Prin urmare, Curtea de Apel Bălți a conchis că înaintarea cererii de chemare în judecată de către reclamant - apelant în procedură contencioasă, este eronată, bazată pe interpretarea greșită a raportului juridic litigios și a normelor legale aplicabile acestuia.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 22 mai 2018, Podgornîi Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel din 13 februarie 2018, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 13 februarie 2018 a fost recepționată de către recurent și avocata acestuia la 22 martie 2018 (f.d.187 - 188). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 Cod de procedură civilă, consideră recursul depus la data de 22 mai 2018, în termen.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul a menționat că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

De asemenea, a susținut că decizia instanței de apel este ilegală și încălcă dreptul fundamental al recurentului la un proces echitabil precum și dreptul fundamental la un recurs efectiv.

Astfel, a susținut că, a fost judecată cauza de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei, și anume a notat că prin hotărârea Judecătorei Bălți din 16 aprilie 2013 a fost partajată casa de locuit cu nr. XXXXX între Podgornîi Boris și Podgornaiz Ana. Prin aceeași hotărâre instanța de judecată a constatat că acest imobil este proprietatea comună în devălmășie a lui Podgornîi Boris și Podgornaia Ana și urmează a fi partajată între aceste două persoane.

Procesul-verbal de recepție finală nr. 1 din 24 noiembrie 2006, a stat la baza emiterii hotărârii respective, care a fost emisă de judecătoarea Grumeza Elena.

Prin urmare, judecătoarea Grumeza Elena prin emiterea hotărârii Judecătorei Bălți din 16 aprilie 2013 și-a expus opinia asupra cauzei date și, potrivit art. 50 al. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, nu a fost în drept să judece prezenta cauză.

Încheierea instanței de apel de respingere a cererii de recuzare a judecătoarei Grumeza Elena, în opinia recurentului este ilegală și urmează a fi casată.

La fel, a notat recurentul că instanța de apel incorect a examinat cauza în ordinea contenciosului administrativ, deoarece cererea de chemare în judecată a fost înaintată și examinată de prima instanță în procedura contencioasă, situație în care instanța de apel constatând că prima instanță a examinat cauza cu încălcarea competenței jurisdicționale, urma în temeiul art. 385 lit. d) din Codul de procedură

civilă să decidă casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare, însă nu avea dreptul să examineze cauza în ordinea contenciosului administrativ și să decidă scoaterea cererii de pe rol pe motiv că nu era respectată procedura de soluționare prealabilă a cererii.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Podgornîi Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Prin urmare, instanța de recurs atestă că, recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Podgornii Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Podgornii Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că cererea de recurs a fost depusă după ce Podgornii Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services”

împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Podgornî Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Bălți, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Podgornî Boris, reprezentat de avocata Matveeva Nina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari